

בס"ד בר"ה

חוט של חסד

גיליון לכל בית יהודי | בנשיאות הרב שלום ארוש שליט"א

מאמר
ראש הישיבה

יו"ל ע"י מוסדות "חוט של חסד"
רח' שמואל הנביא 13 | ת.ד. 50226 |
טל: 02-5812210 | פקס: 02-5812252
לפניות בנושא העלון: al5308000@gmail.com

אתה ממש צודק, אבל תראה, אני עובר תקופה לא כל כך קלה ואני לא חושב שהרענון הזה יעזור לי, אני צריך משהו יותר חזק..."

השוטר הבין ללבי ואמר לי: "אתה יודע מה, אני אשלח אותך ל'קורס אמונה מונעת'. זה קורס שרץ כבר כמה חודשים, ובשבוע הבא נפתח מחזור חדש בדיוק בשביל אנשים כמוך. אני בטוח שתוך ימים ספורים אתה כבר תוכל לחזור ולנהוג בחיך..."

השוטר המשיך לתקוף אותי וסיפר: "הקורס מצוין. גם השכן שלי עובר הרבה קשיים בחיים. לפני כחודשיים הוא עבר את הקורס הזה, ובמשך חודש שלם הוא היה בשמחה עצומה למרות כל מה שעובר עליו. ולפני כחודש הוא נרשם לקורס נוסף, 'קורס יהודי מונעת' ומאז הוא התחיל להודות על הצרות ובזכות זה גם יצא מכל הצרות ומכל הבעיות".

ידעתי שזה בדיוק מה שאני צריך כעת. אחוז התפעלות יצאתי מהאוטו, הודיתי לשוטר מכל הלב, התחבקנו, והודיתי לה' שיש לנו שוטרים כאלה ששומרים על מצב הרוח של האומה, ואוכפים את חוקי החיך של מפלגת השלטון החדשה, מפלגת האמונה...

המציאות האידיאלית

האם הסיפור הזה דמיוני? ממש לא. נכון שבינתיים הוא לא קרה, אבל זה סיפור על האמת. זה סיפור על המציאות כפי שהמציאות אמורה להתנהל. נהיגה באמונה היא חוויה נעימה, נסיעה באמונה היא נסיעה בטוחה. נסיעה בטוחה גם לך וגם לנהיגים שסביבך. נהג בעל אמונה מתמודד בצורה אחרת לחלוטין, מקרין סביבו אווירה חיובית, וכל הנסיעה שלו רצופה מעשים טובים וקידוש שם שמים.

זו לא גזירה משמיים שאנו צריכים לרדת מההגה עצבניים וטעונים. יש לנו זכות לנסוע בבטחה ובשמחה. וזה אפשרי כשנוסעים באמונה. כמו כל דבר בחיים, גם נהיגה בלי אמונה יכולה להיות

עגל באמצע הכביש

"זה לא רק שאתה נוסע בלי חיך, אלא אתה גם נראה מאוד מתוח ומודאג. זה מהווה סיכון נורא לציבור, נהג שרואה אותך עם כזה פרוץ עלול גם הוא להיכנס לעצבות, והתוצאות עלולות להיות חלילה קטלניות. אתה יודע שלפי כל המחקרים החדשים, נהיגה בעצבות היא הגורם הראשי לתאונות. לטובתך ולטובת כלנו אני חייב להיריד אותך מהכביש לרענון קצר. שֵׁב כאן ברכב ותשמע כמה בדיחות טובות, תתעודד ותתחזק, ותמשיך בנסיעה עם חיך בלבד בכפוף לחוקי התעבורה החדשים".

הוא צודק, חשבת, מאז שעלתה לשלטון המפלגה

עצור בצד!

הקריאות של נידת המשטרה שמאחורי כאילו העירו אותי מתרדמה עמוקה. אני עובר תקופה לא קלה בחיים ופעמים רבות אני מוצא את עצמי שוקע במחשבות ובהרהורים ובדאגות או מפליג על כנפי הדמיון למקומות אחרים. אנשים מדברים אלי ואני לא שם לב. אני לא ממש כאן. אבל מהקריאה של הניידת "סוברו, עצור בצד!" - היה קשה להתעלם, והיא הורידה אתי בחזרה אל קרקע האספלט של המציאות.

במשך אותן שניות מתוחות של המתנה, ניסיתי לחשוב מה לא בסדר אצלי. הרצתי בראשי מעין רשימה דמיונית תוך כדי שאני מסמך 'זו' על כל פרט ברשימה: הרישיון כאן והוא בתוקף, יש ביטוח, יש טסט, נסעתי במהירות המותרת, עצרתי בעצור, אני חוגר, לא נגעתי בטלפון הסלולרי...

גם לאחר שוידאתי שאין לי כמה לחשוש, עדיין קינן בתוכי הספק: 'נכון שלא מצאתי שום סיבה מיוחדת שבגללה אני אמור לקבל הכתעות, אבל אני מקווה שגם השוטר לא ימצא...'

משרד הרישוי החדש

כשפתחתי את החלון עמד מולי שוטר כשהוא מחיך חיך רחב. לא, זה לא היה חיך של לגלול או של התנשאות, זה היה חיך חם מכל הלב. לאחר שהחזרתי חיך מהאסס שהסגיר את המבוכה שבה הייתי שרוי, שינה השוטר את ארשת פניו, והם עטו דאגה אימהית, אני לא אגזים אם אומר שהרגשתי שהוא ממש דואג לשלומי, והוא פתח ואמר: "עצרתי אותך בגלל שאתה מהווה סיכון לציבור". מרוב תדהמה לא הצלחתי לשחרר מילה ואפשרתי לשוטר להמשיך ולהסביר במה אני מסכן את הציבור.

**זו לא גזירה משמיים
שאנו צריכים לרדת
מההגה עצבניים
וטעונים
יש לנו זכות לנסוע
בבטחה ובשמחה**

החדשה והתמנה בממשלה שר חיך, האווירה ברחוב השתפרה פלאים. ואני, מרוב דאגות שכחתי לחיך טוב שהשוטר המתוק הזה שם לב לכך בזמן ועצר אותי.

מאה אחוז הצלחה

אבל במצב שבו אני נמצא לא האמנתי שכמה בדיחות יעזרו לי, ולכן אמרתי לשוטר: "שוטר יקה

פרשת כי תשא

גליון 610 | י"ח אדר א' תשע"ט

ר"ת	כניסה	יציאה	ר"ת
ירושלים	16:55	18:08	18:48
תל אביב	17:11	18:10	18:45
חיפה	17:03	18:08	18:46
באר שבע	17:13	18:10	18:48

הכנסים של הרב שלום ארוש שליט"א לשבוע הקרוב

חולון	ירושלים	קרית שמונה
יום ה', כ"ג אדר א' (28/02/19) בי"כ ע"ש חללי צה"ל המעפילים פינת המצודה, בשעה 21:30	יום ד', כ"ב אדר א' (27/02/19) ישיבת "חוט של חסד" שמואל הנביא 13, בשעה 20:30	יום א', י"ט אדר א' (24/02/19) היכל התרבות כיכר צה"ל 60, בשעה 20:30

בדיחות הדעת

אחד מגיע לעבודה טרוט עיניים ומספר להברו: "אל תשאל איזה שכנים רעים יש לי! שכן חצוף אחד דפק לי בדלת ב-2 בלילה!!" "באמת חוצפה", משיב החבר, "הוא העיר אותך?"

נשים לב שריבוי שבחים שלא לצורך ובהגזמה, ייגרמו לכך שהיעילות שלהם תיפגם. להכיר בגורמים אשר מעוררים הערכה עצמית נמוכה

מאורעות החיים שלנו, עלולים גם הם לגרום לנו להערכה עצמית נמוכה. אירועים מאתגרים כמו פרידות, גירושין של הורים, אובדן של אדם יקר, מעבר של בתי ספר או לעיתים אפילו מעבר עיר או דירה, עלולים לגרום לירידה דרסטית בהערכה העצמית שלנו. כי שינויים רגשיים, דורשים מאיתנו מאמץ ניכר, כדי להצליח להשאיר את הראש מעל המים, כאשר אין לנו עוגנים, אז משימה קשה. לאחר שנדע להכיר בגורמים אשר מעוררים בנו הערכה עצמית נמוכה נוכל להוריד אותם אחד אחרי השני, בכך נוכל לשמור על איזון רגשי.

כיצד נוריד אותם? על ידי עידוד מחשבות חיוביות. לדוגמה: מחשבות כמו- "אני עובד לאט" נחליף בדימויים חיוביים כמו "אני לא פזיז, ונמנע מכעס". חיוביות היא המפתח להערכה עצמית גבוהה יותר.

ראיה דרך חלון

הערכה עצמית גבוהה ודימוי עצמי חיובי, הם "אבן דרך" לחיים מאושרים. מכיוון שכך, כוורים עלינו להיות ערניים לדברינו ולמעשינו. השתקפותו של הילד בעיני עצמו, נעשית דרך העיניים שלנו דרך "החלון שלנו" (זכרו את הסיפור בפתיחה), ההשתקפות הזו תבנה את הילד, תשפיע עליו ותלווה אותו לאורך כל שנות חייו.

שיחה עם הילד תהיה תוך כדי יצירת אווירת חיים כזו שיש בה "ראיה דרך חלון נקי" מניעת ביקורת ועידוד נכון, כל אלו יגרמו לילדנו להבין מה ערכם ולמה הם מסוגלים ולכן לא יחששו ליטול אתגרים וסיכונים, ולהתמודד איתם בכבוד כל החיים.

ובכן, המסר שלנו הוא: המעיטו בביקורת והרבו בהערכה ועידוד, המסך בע"ה בשבוע הבא, בהצלחה!

מחפשת ולא מוצאת??

מעונינת בעבודה צנועה ב-100% ובשעות נוחות?

מצאנו מקום בדיוק בשבילך!
טלפנות עם שליחות, בשעות נוחות ובסביבה חרדית
בברכתו של הרב שלום ארוש שליט"א

העבודה במשרדים בירושלים
לפרטים: 02-5308002 | 054-3344153

לייעוץ טלפוני ללא תשלום
בימים ג' - ד' משעה 8-10 בערב
נייד: 054-8434435

חינוך באהבה
הרב יצחק אבוהצ'רא

הערכה או ביקורת פרק ג'

מספיק והוא כל הזמן טועה ונכשל, ככל שעובר הזמן הילד נכשל יותר ויותר- כי זוהי התנהגות מעגלית הרסנית.

התנהגות מעגלית

התהליך ההרסני עובד כך: הילד נכשל קצת, הוא מקבל מעצמו ומהסביבה ביקורת שהוא נכשל. בעקבות הביקורת, הוא לא מאמין בעצמו ונכשל שוב, ושוב הוא מקבל משוב של כישלון. במשך הזמן הילד לא יעז להסתכן ולנסות להציב לעצמו אתגרים חדשים. "הפחד מכישלון" יהיה זה שינחה את אמונותיו, את התנהגותיו ואת דרכו בחיים.

ילד זה ח"ו ימשיך גם נכנע וכבחר בוגר את המעגליות הזו- הערכתו העצמית תהיה נמוכה ובשל כך הוא יותר מראש על הלומותיו ורצונותיו בתירוצים כאלה ואחרים, כל זאת בכדי להימנע מהתמודדות עם כישלון או עם תגובות הסביבה לחוסר הצלחתו.

אז איך נפתח הערכה עצמית גבוהה?

כדי לפתח הערכה עצמית גבוהה, ישנם מספר דרכים ממוקדות. אך השבוע, נדבר בע"ה על הערכה עצמית בכללות:

חשוב מאד לשבח את הילד בכל הזדמנות ולתת לו חיזוקים חיוביים על כל רצון, החלטה והתנהגות נכונה וטובה שעשה. בדיוק כפי שאשים לב לכך כשהוא משהק עם הכדור בבית ואבקר את התנהגותו, כך אלמד לשים לב ולשבח אותו כאשר מיזמתו הוא לקח את הכדור ויצא לשחק בחצר.

בדיוק כפי שאשים לב לכך שהוא זרק את התיק של ביה"ס כשהוא נכנס לבית בצהריים ואבקר את התנהגותו, כך אלמד לשים לב ולשבח אותו כאשר מיזמתו הוא שם את התיק במקומו. השבחים שהוא יקבל על התנהגותיו השונות, יהוו כחלק מ"הבנק הרגשי" שלו ויבנו את אישיותו גם שנים לאחר מכן.

הערכות אלו, הם נקודות החוזק והביטחון שילוו אותו ברגעי חולשה ומשבר בחיים. עם זאת,

בשבוע שעבר, שוחחנו על הנזקים שעלולים ח"ו להיגרם ע"י חינוך ביקורתי. אני בטוח שהפנמנו, והתחלנו בע"ה להתפלל על זה ולבצע עבודה להימנע מביקורת.

רבים מאיתנו ההורים, קיבלו חינוך ביקורתי כשהיינו קטנים, אם זה מההורים או מהצוות החינוכי. יכול להיות שביקורתיות זו, נמצאת עדיין בתוכנו, ומשפיעה על התנהגותנו כלפי הסובבים אותנו. ננסה לזהות זאת, ולבצע עם עצמנו עבודה על כך. קשה לנו לעבוד לבד?! נשתף את בן הזוג או אפילו את הילדים עצמם או ניש לאיש מקצוע.

נזכור תמיד: החינוך הרצוי והמועיל הוא- חינוך ע"י הערכה. עלינו לדעת, שכמהורים, השפעתנו על ההערכה העצמית של ילדינו היא אדירה. יש לנו את הכוח להעצים את הדימוי העצמי החיובי של הילד ומצד שני ח"ו לפגוע בו ולהחלישו.

מהי בעצם הערכה עצמית?

הערכה עצמית היא: המידה שבה אנו רואים באור חיובי או שלילי את ההיבטים השונים באישיות שלנו.

לסוג ההערכה העצמית ישנן השפעות עמוקות על תהליך החשיבה של האדם, חלומותיו, רצונותיו, גישותיו ועדיין בחיים. הערכה עצמית היא המפתח העיקרי להתנהגות האדם.

כאשר אנו ההורים שמים דגש על הטוב בילדינו ומביעים את הערכתנו, נוכל לעזור להם בחיזוק ביטחונם העצמי וכך אנו נפתח בהם את היכולת האישית לבחור נכון את הטוב שיוביל אותם למיולי השאיפות והרצונות החיוביים בהמשך החיים.

הערכה עצמית גבוהה תביא לבריאות נפשו של הילד להצלחה בכל תחומי החיים ולסיפוק אמיתי. כאשר ילד חש שהוא גדל בסביבה תומכת, הרואה את הטוב שבו, הוא ירגיש חשוב ובעל ערך, עם תחושה חיובית כזו הוא יהיה מוכן לנסות ולהתנסות, להציב לעצמו יעדים ולהתמודד עם אתגרים.

לעומת זאת, ילד שרגיל לקבל ביקורת מהסוג שכתבנו במאמר הקודם, מקבל מסר שאינו מוצלח

זכר מחצית השקל
תורמים במוסדות החסד
"חוט של חסד"
02-5308000

אגודת יחידות | ישיבת חדרה 2417 | קמחא דפסחא | תלמוד תורה | תוספת חזונה

פורים כפורים

משפחתו של רבי יוסף, היו מן המשפחות אשר נטלו על עצמם במסירות נפש את מקל הנדודים, עזבו את אדמות ספרד המוגרשת וקבלו באהבה את גזירת הגרוש, למען שמו באהבה.

רבי יוסף ורעייתו עזבו את ספרד, ועמם בנם משה, בן השנה. לאחר נדודים הם מצאו מקלט בעיר איסטנבול שבטורקיה. רבי יוסף כשחונת שמים מבורכים לו היו, שם, באיסטנבול הצליח רבי יוסף לרקום קשרי ידידות עם הסולטן סולימן, שכיבדו מאוד ואף מינהו ליועצו האישי.

עם השנים, בנו רבי משה מילא אחריו את מקומו, וקשריו עם הסולטן התעצמו. בזכות תפקידו הרם עזר לאחיו היהודים, אשר סבלו מרדיפות הגויים. הוא הצליח להשיג החלטה ממלכתית, שכל עליה על היהודים תובא לפני הסולטן עצמו, וכך בעזרת ה', הסולטן יוציא לאור את צדקת היהודים.

מה מאוד עצמה וגדלה דאגתו של רבי משה לקהילה היהודית, וביטחון ושלוה היו שרויים בקרב היהודים, אשר ידעו כי אח להם בבית המלך.

ביום מן הימים רבי משה נקרא בבהילות לארמון הסולטן. הוא פגש את המלך סולימן בפנים נפחדות ומבוהלות. "שמע נא את אשר אירע הלילה", החל הסולטן לספר. "חלמתי כי נביאנו קורא בשמי, בקול רם ומהירני כי עליי לדרוש מכל יהודי טורקיה לקבל עליהם את אמונת האסלאם, ולא לצוות לגרשם מארצי בתוך שלושה ימים". נבהל רבי משה למשמע הדברים וניסה לדבר על ליבו ולהרגיעו, והסביר לו כי חלומות שווא יברו. כיצד יוכל להתאזר לאזרחים חפים מפשע, העושים טלובת המדינה? ככל שניסה ר' משה לשכנע את הסולטן ללא הואיל, החלום הטיל בו רושם נורא. וכחדו של הסולטן לא התסוגג. למחרת בבוקר הובהל שוב רבי משה לארמון הסולטן. ומצא את הסולטן רועד ומפחד שבעתיים. "איני יכול עוד", מלמל הסולטן. "גם הלילה חלמתי את החלום הנורא. כשהאיום גדול שבעתיים, הפעם הזהירני הנביא כי אם לא אקיים את דברו יהיה סוכי מר". שוב ניסה רבי משה להרגיע את הסולטן. בקושי רב ניאות סולימן להמתין עוד לילה אחרו ותו לא, אך הבהיר כי אם גם בלילה הזה יבוא אליו הנביא בחלום, יאלץ לגרש את היהודים מיד מארצו.

כמרדכי בשעתו הגיע רבי משה אל ראשי הקהילה ובפיו הבשורה הקשה על הגזרה העתידה. עוד באותו היום נקראו כל יהודי העיר להתכנס בבית הכנסת המרכזי, לתפילה, לזעקה ויום צום לביטול הגזרה. תשוש ומודאג הלך רבי משה בערבו של אותו יום בדרכו אל ארמון הסולטן. בכל ליבו קיווה כי התפילות נתקבלו במרום והנס יתרחש.

לפתע פגש זקן הדור פנים וקורן, עומד מולו ושואל לשלמו. הוא השיב בשפה רפה והתכונן להמשיך בדרכו, אך הזקן פנה אליו ושאל: "מדוע נפלו פניך? הבין רבי משה שהיהודי הזה אינו מאנשי המקום ואינו יודע על המצב הקשה, וסיפר לו על הגזרה המאיימת. הזקן נראה שלי, ובקול רך עווד ואמר: "אל דאגה, הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל. עצתי לך: בדוק מה מתרחש מאחורי הדלת הסודית בחדר השינה של הסולטן... במילים אלו פנה ממונו הזקן ונעלם. עברו מספר שניות ורבי משה הבין כי זקן זה, נשלח מן השמים. הוא החיש את צעדיו לארמון וביקש להיכנס עם הסולטן ביחידות. "האם יש בחדרך דלת סודית?", פנה אליו בשאלה. הסולטן אכן נזכר. יש דלת כזו ברצפת החדר, שעליה סיפר לו אביו, המיועדת לשעת סכנה. "אם-כן", אמר לו ר' משה, "אבקש להעמיד שניים משומריך ליד הדלת הסודית, ואף אני אבילה שם את הלילה. כך נוכל לגלות את מקור ה'נבואה' השמיומית". הסכים הסולטן לקבל עצת יועצו. עברו השעות ורבי משה והשומרים ממתנינים בקוצר רוח ושתיקה. ואז לפתע נשמעה אוושה קלה מכיון הדלת הסודית, ולאחריה בקע קול רם ומאיים: "סולימן! למה תישן? זו הפעם האחרונה שאני מזהירך..." ה'נביא' לא הספיק להמשיך בדבריו, כי באותו רגע פתחו השומרים את דלת המיסתור, תפסו את המסתתר שם, וגררו אותו אל החדר. האור הועלה בחדר, והנה לפניו... המשנה למלך! הוא היה אדם רע ושונא ישראל מובהק, בדרך כלשהי נודע לו על הדלת הסודית, וכך חשב לבצע את זממו. זעמו של הסולטן לא ידע גבול, וכפי המשנה למלך חפו. הסולטן ציווה מיד לתלות את המשנה למלך על העץ, וליועצו היהודי הבטיח כי מהיום והלאה לא יאונה ליהודים כל רע.

ליהודי איסטנבול הייתה אורה ושמחה וששון ויקה הם קבעו את היום ליום משתה ושמחה על שם הנס, שנקרא "פורים איסטנבול".

ליהודי איסטנבול הייתה אורה ושמחה וששון ויקה הם קבעו את היום ליום משתה ושמחה על שם הנס, שנקרא "פורים איסטנבול".

גיהנום, עצבים בלתי פוסקים, ותחושה מרה שמלווה אותך כל היום; ולעומת זאת נהיגה באמונה היא גן עדן עלי אדמות, רוגע, נעימות, אינטרקציה חיובית עם בני אדם.

חוקי התנועה אינם יכולים למנוע תאונות, כי כאשר האָגו חווגג והרצונות לנהל את העולם ולהיות צודק שולטים - אדם לא יכל להשתלט על הדחפים שלו והוא עוקף ומסוה, מתעצבן וצופר. נהג בלי אמונה עלול בקלות להפוך לחיית טרף על הכביש. ולעומת זאת הנוהגים באמונה שומרים על צלם האלוקים, מוותרים, נותנים זכות קדימה, אין להם לאן למרה כי הם יודעים שהם יגיעו בדיוק בשעה שבה הם צריכים להגיע - ואז הדרך אינה רק סביבה בטוחה אלא גם סביבה של נועם ואהבה. יוצא שרק האמונה יכולה למנוע תאונות וליצור אווירה חיובית וטובה על הכביש.

טיפ לנהג

בפרשת השבוע מתואר אחד החטאים החמורים בהיסטוריה - חטא העגל. בני ישראל עשו עגל זהב ואמרו עליו: "אלה אלוהיך ישראל". ואומרים הז"ל שבגלל שאמרו "אלה אלוהיך ישראל" היו צריכים לעבור את "אלה מסעי בני ישראל" - ארבעים ושניים מסעות במשך ארבעים שנה במדבר, כי הנסיעות הן תיקון על חטא העגל שהוא סגם האמונה.

יוצא שהבן אדם סובל על הכביש בגלל חטא העגל. חטא עגל היה חטא של עבודה זרה, כלומר חוסר אמונה מוחלט, והתפקיד של כולנו הוא לתקן את החטא לא רק על ידי שלא נעבוד עבודה זרה אלא על ידי שנשאף תמיד להגיע לשלמות האמונה. וככל שאדם זוכה להשלים יותר את אמונתו הסבל שלו בדרכים הולך ופוחת.

ונכון שצריכים אמונה בכל מעגלי החיים ובלי זה לא ניתן להצליח בכלום, אבל על הכביש זה ממש קריטי, ממש מסוכן. מפחיד לנהוג בלי אמונה. ומצד שני, כשאתה נוהג - יש לך זמן להשקיע בעצמך בחיזוקים באמונה ולפנק את עצמך בשמיעת שיעורי אמונה.

למה לך לשמוע חדשות ולהיות עצבני בריבוע? למה לך לשמוע צרות שקרים ומריבות? קח לך לדרך את עֶרְפַת שיעורי האמונה שה' זיכה אותי למסור, והנסיעות בדרכים ייפכנו לחוויה נעימה ומחזקת. ועכשיו ניתן לקבל שיעורים רבים על דיסקי 'און' קטן, וכן ניתן לשמוע עשרות שיעורים בקו האמונה - וכך כל הדרך אתה מקבל "טיפול עמוק באמונה", דיבורי אמונה שמחלחלים לך לתוך הנשמה, וזו האמונה המונעת הטובה ביותר לכל בעיות החיים ובפרט לכל הצרות והתאונות שבדרכים.

יהי רצון שמאמר זה יהיה לעילוי נשמת ההרוגות בתאונה הקטלנית בשבוע שעבר ולרפואת כל הפצועים בתוך שאר חולי ישראל.

בברכת שבת שלום ומבורך

לשמוע אמונה כל יום כל היום
קו האמונה 02-6444250

שיעורי הרב בדיסק אונקי

רבי שלום ארוש מליטא החיים הטובים

להזמנות: 052-2240696

תכנית מנויים השבוע:

במנוי כמניין "מזל" תזכה ב:

- למפיצי עלון "חוט של חסד" בלבד!
- נוס קידוש "ארט"
- תפילה בכותל 40 יום
- 77 עלונים יום ליום שבת

02-5308000

גן הדעת חידושים לכרשת שבוע

פנינים חסידות ברסלב

ספר רבי לוי יצחק ז"ל שזוכר כילדותו את הצדיק הרב רבי יחיאל מאיר מאוסטרובצא זצ"ל שהיה בא מדי שנה לבקר בעירו גראדז'סק, וזכר ששבת פעם בערך בשבת פְּרֻשֵׁת "כי תשא" ובדרך הלוקם לבית הפנסת הלא אחריו פְּרֻשֵׁת הילדים שהלכו אחר האבות הקוליים, ושמו פּוֹנוֹ אֶז ששאל על הדבר מדיע פְּרֻשֵׁת כהן וְלוֹי שְׂבָרְשֵׁת "כי תשא" הם אָרְכֹת מֵאֵד שְׁלֹא קִצְיֵנו כֵּן בְּשָׂר הַפְּרָשִׁיּוֹת. וְבָאֵר הַדְּבָרִים עַל פִּי הַפּוֹבֵא שְׁלֹא לְקַרְא לַתּוֹרָה אֶת עִם הָאֶרֶץ בְּפְרֻשֵׁת עֲרִיּוֹת שְׁלֹא יִחְשָׁב שְׂפֹתֵינָם עֲלֵיו בְּקִרְיָא, וְאָמַר שְׂכֵמוֹ כֵּן הַדְּבָר צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּפְרֻשֵׁת הָעֵגֶל (וכמובא במו"א הלכות ראש חודש ושם במחצית השקל) שְׁלֹא יִקְרָאוּ לְ"יִשְׂרָאֵל" לְפָרֶשֶׁה זֹאת מִחֲסֵת שְׂיִינְרָאֵל הֵם שְׁעָשׂוּ אֶת הָעֵגֶל, אֲבָל הַלְוִיִּים שְׁלֹא הֵיוּ בְּחֵטָא הָעֵגֶל אוֹתָם יְכוּלִים לְקַרְא לַתּוֹרָה כִּי לֹא יִפְגְּעוּ כִּי יוֹדְעִים הֵם שְׁלֹא הֵיוּ בְּאִתּוֹת הַחֵטָא, וְעַל כֵּן הָאֶרֶץ בְּפְרֻשֵׁת זֹאת כְּדִי שְׁלֹא יִעָלֶה יִשְׂרָאֵל בְּקִרְיָא זֹאת. (שי"ק ו- תכו)

ואלמלא הקב"ה עוזר לנו מול התאוה לא נוכל לה, לכן צריך כל החם ומבין מדעתו למצוא תחבולות איך לבקש עזרה, להכיר בחולשתו ולבקש עזרה, כי אין החבוש יכול להתיר עצמו, זה עובד רק ביחד, והתורה נקנית בחבורה.

את ההשקפה, לסלק מקרבנו את כל ההשקפות השקריות, כי רק על ידי תיקון ההשקפה אפשר לרסן את התאוה, ורק על ידי ריסון התאוה אפשר להתחבר לאמת הגדולה, לאמת שהיא יותר גדולה מהאמת של האדם.

וצריכים לחזק ולעורר ידיעה זו, בעצמנו ובזולתנו, יש לכל אדם כח לגבור על התאוה, אפילו עם מעט שכל דקדושה יכול אדם להתגבר על כל התאוות, אנוחנו לא סתם בעלי חיים, רק שעלינו ללמוד ולדעת כיצד לנצל את המשאבים הנפשיים.

וראש לכל גזלני משאבי הנפש הוא רגשות האשם, זה שגורם לאדם ללכת כמו מפסידן. ובאמת, זה שיש באדם תאוה יותר גדולה מתאוות בעלי החיים מעיד על כך שיש לו שאיפות יותר גדולות מסתם חיה, כי אצל בעלי החיים אין אלא סיפוק טבעי של צרכיהם, ולא רדיפה מטורפת ואובססיבית אחרי עניין זה, אך אצל האדם יש שאיפה הדוחפת אותו אל מה שמעבר לגוף, הוא חותר לקניינים שכליים ורוחניים בהם הגבול הוא האין סוף, וכשזה לא מצליח לו, כוחות נפשו מוסטים לעבר התאוה, אך אם יעצור ויתבונן יוכל מחדש לנצל משאבי נפשו לטובה.

וזה לעומת זה עשה האלוהים, הקדושה מול התאוה, השכל מול הדמיון, המיעוט מול הרוב, ויש יכולת בחירה, בכל יום מחדש, לא משנה מה עברנו עד הרגע, משנה מה אנוחנו עושים מכאן ולהבא, לטובה.

חטא העגל הוא חטא התאוה. והנזק היותר גדול מכניעה לתאוה הוא אובדן משאבי הנפש, אדם שלא נלחם בתאוותו מפסיד כוחות נפשו. כי התאוה מכריעה לאדם למלא את יעודו. להשיג את האמת כפי יכולתו ולתקן את מידותיו, עד כדי כך שיוכל לתת מעצמו את המקסימום לזולתו, זה יעודו של אדם, והכניעה לתאוה מונעת ממנו מימוש עצמי זה, כי היא מגבירה את הריכוז העצמי.

התאוה גם משחיתה את הטוב המולד שבאדם. כי האדם בהשקפת התורה הוא טוב מיסודו, עוד לפני שירד לעולם ונגזרה עליו גזירת "שהלא טוב יקח אותך" הוא היה בשלמות הטוב, הוא היה אחד, וככל שהוא רדוף אחרי התאוות, האחדותיות הזאת מתרחקת ממנו, כי התאוה ענינה ריבוי, יש לו מנה רוצה מאתיים, ואם משביעו נעשה רעב.

התאוה מקלקלת את החברה וכמוכן גם את המשפחה. לא דבר ריק הוא שהיום אחוזי הגירושין בעולם המערבי הוא אחד לשלושה. התאוה כמוכן מפחיתה את הסקרנות השכלית ואת השאיפה הרוחנית. התאוה גם מזיקה לגוף, מקצרת את חיי האדם. התאוה גם מרבה את הדאגות והיגונות, את הקנאות והמחלוקות. בקיצור, התאוה משחיתה כל חלקה טובה. וזה ענין חטא העגל הקדמון והעכשווי. חטא התאוה.

לכן שמא לה התורה מספר מטרות ברורות במתן המצוות. בראש ובראשונה רוצה התורה לתקן לנו

הרה"ג ר' ירון אשכנזי שליט"א ר"כ חושן משפט בישיבת "חוט של חסד" מנהל רחוני ב"קו ההלכה"

קו ההלכה הספרדי: *3030

אם נמצאים כמה משפחות יחד באותו הבית, ורוצות כל הנשים להדליק בברכה, כיצד יעשו?

לבנות אשכנז - יכולות כל הנשים להדליק בחדר אחד וכולן יכולות לברך לבנות ספרד - נפסק בשלחן ערוך שאסור לברך על תוספת אורה, ולכן ידליקו כל אחת מהנשים בחדר המיוחד שלה בברכה, ואם מדליקות כולן בחדר אחד, קאחת הנשים תברך ותוציא את כולן ידי חובה, ואם בירכו כולן הוי ברכה לבטלה. (שלחן ערוך סימן רס"ג סעיף ח')

המתארחים בבית מלון ואינם יכולים להדליק נרות בחדרם, האם יכולים לצאת ידי חובה בהדלקת נרות שבת?

יכולה האשה להדליק את האור בחדר ולברך עליו. (חזון עובדיה שבת א' עמוד רט"ז).

לבנות ספרד שאינן מקבלות שבת בהדלקת הנרות, אלא רק בכניסת השבת עצמה, האם צריך לכבות את אור החשמל לפני שמדליקים את הנרות?

ראוי מאד לכבות את אור החשמל קודם הדלקת נרות בשכונן או בשעוה, ולחזור ולהדליקו אחר הדלקת נרות שבת, ויכונו בעת הברכה לפטור את אור החשמל. חזון עובדיה (שבת א' עמ' רט"ז) ושלחן שלמה (שבת א' סימן רס"ג עמ' קלה).

מדיני תפילת מנחה בערב שבת והדלקת נרות

אם ענה עמהם וכיון ליבו שלא לקבל שבת עתה בענייניו, יכול להתפלל מנחה. כך החיים (סימן רס"ג סעיף קטן צ"ה). ומרן הרב עובדיה ביחוד דעת (חלק ו' סימן י"ח) חולק וסובר שלא מועיל תנאי.

איחר לבית הכנסת, ונמצאים כעת בקבלת שבת, האם יכול לעמוד לתפילת מנחה?

אינו יכול להתפלל בתוך בית הכנסת אלא יצא לחוץ ויתפלל שם מנחה. (שלחן ערוך סימן רס"ג סעיף ט"ו).

היכן המקום הראוי להדליק בו נרות שבת?

לכתחילה תזהר האשה להדליק הנרות באותו מקום שסועדים שם, גם על פי הקבלה יש בה סוד ותועלת חשובה. שו"ת רב פעלים (חלק ד' אורח חיים סימן כג). וזהרר הקדוש (עקב דף רע"ב עמוד ב').

האם אפשר להדליק נרות שבת עם בגדי חול?

מצד הדין יוצאים ידי חובה גם כאשר מדליקים בבגדי חול, ומכל מקום תיזהר האשה ללבוש בגדי שבת קודש ותניח התכשיטים עליה קודם ההדלקה, משום דרך ארץ וכבוד שבת. קיצור שלחן ערוך (סימן ע"ה אות ו) בן איש חי (שנה שניה פרשת נח אות ט').

שו"ת של חסד ע"י בית הוראה-חוט של חסד

מדוע אין נופלים על פניהם בתפילת מנחה של ערב שבת?

שני טעמים נאמרו בפוסקים: בספר הלבוש (סימן רס"ז) כתב מפני שהוא סמוך להכנסת השבת, ובמשנה ברורה (שם סעיף קטן א') כתב שהטעם משום שתוספת קדושת שבת מתחיל להתגלות בערב שבת, כבר משעה קודם צאת היום (בחורף משעה 10.30 בבוקר לערך). ולכן אף אם מתפללים מנחה גדולה אין נופלים על פניהם.

הנוהגים להניח תפילין כל יום במנחה, האם מניחים תפילין במנחה של ערב שבת?

במנחה של ערב שבת וערב יום טוב אין מניחים תפילין. ביאור הלכה (סימן ל"ז סעיף ב' ד"ה בשעת). וכך החיים (שם סעיף קטן י"א).

אדם שלא התפלל עדיין מנחה, ומתפלל בבית כנסת שיש בו כמה מניינים, וכשנוכח לחצר בית הכנסת שומע מאחד המניינים שאומרים "ברכו את ה' המבורך" האם יכול לענות עימהם ולאחר מכן להתפלל מנחה?

לכתחילה לא יענה ברוך ה' המבורך וכו', אמנם